

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань освіти, науки та інновацій

15 жовтня 2020 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго дня, шановні колеги! Давайте розпочнемо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій. У нас сьогодні в порядку денному одинадцять питань.

Перше. Про ситуацію в освіті в зв'язку з поширенням на території України коронавірусної хвороби COVID-19.

Друге. Про плани цифрової трансформації у сфері освіти, науки та інновацій.

Третє. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту".

Четверте. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей.

П'яте. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей.

Шосте. Проект Закону про запровадження базової зарплати педагогів на рівні трьох мінімальних заробітних плат та запровадження доплати за кваліфікацію та стаж для педагогів.

Сьоме. Проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо встановлення гарантій оплати праці педагогічних і науково-педагогічних працівників.

Восьме. Проект Закону про внесення змін до статті 33 Закону України "Про вищу освіту" щодо усунення перешкод навчанню студентів за державним замовленням.

Дев'яте. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо організації діяльності закладів професійної і професійно-технічної освіти із специфічними умовами навчання.

Десяте. Проект Закону про самоврядування медичних професій в Україні.

І одинадцять – "Різне".

Колеги, чи є в когось доповнення, пропозиції до порядку денного? Якщо ні, то прошу проголосувати.

Хто за порядок денний?

Вісім. Дякую, шановні колеги, одноголосно.

Пропоную перейти до першого питання – про ситуацію в освіті в зв'язку з поширенням на території України коронавірусної хвороби COVID-19. Доповідачем мав би бути Віктор Кирилович Ляшко, але він в себе на нараді. Тому замість нього – Ірина Сергіївна Руденко, Сергій Миколайович Шкарлет в.о. міністра освіти і науки і ми з колегами.

Шановні колеги, ми всі знаємо, що в нас темпи захворюваності, на жаль, не зменшуються скажемо так. І зокрема це стосується і сфери освіти: в нас все більше стає захворюваність і дітей і вихователів в дитячих садочках, і вчителів, і викладачів. На жаль, є навіть випадки, коли люди померли від коронавірусної хвороби, є щонайменше один вихователь дитячого садочку в Києві, і в університеті Шевченка був випадок, коли завідувач кафедри, на жаль, пішов через COVID з життя.

Тому Міністерство освіти спільно з Міністерством охорони здоров'я моніторять цю ситуацію. І є рекомендації і Міністерства освіти, і Кабінету Міністрів, я так розумію, що комісії ТЕБ та НС і по запровадженню ранніх канікул, трошки раніше ніж зазвичай, і рекомендації перейти закладам освіти, принаймні вищим, в дистанційний режим.

Ми би хотіли зрозуміти, тому що нам комунікувати це разом з представниками виконавчої влади, комунікувати ці речі з суспільством. Якщо можна хотілось би дізнатися більше про поточну ситуацію, про тренди захворюваності, якщо можна так виразитись. Щоб ми розуміли, яка ситуація нас очікує найближчі пару тижнів і пізніше в листопаді-грудні, як ми собі це плануємо, і на яку модель навчання готові вийти.

Шановні колеги, з вашого дозволу, тоді почнемо.

Ірина Сергіївна Руденко, генеральний директор директорату громадського здоров'я та профілактики захворюваності Міністерства охорони здоров'я України.

РУДЕНКО І.С. Дякую. Шановні колеги, на жаль, тренди у нас невтішні, ми готуємося до епідемії сезонного грипу та ГРВІ наступні кілька тижнів і місяців.

Тому, якщо казати про ситуацію з захворюваністю, то за останню добу було виявлено і підтверджено 4 тисячі 814 осіб з COVID, із них 249 дітей. Якщо казати про статистику з початку епідемії, то дітей у нас захворіло майже 25 тисяч із 350 тисяч всіх захворівших.

З початку навчального сезону, навчального періоду, з 1 вересня, ми моніторимо ситуацію щодо кількості захворівших працівників закладів освіти – це вчителі та працівники, а також учні. Також ведемо статистику щодо кількості осіб і кількості класів, які направили на самоізоляцію у зв'язку з випадками, зафіксованими в класах. Тобто якщо в класі є хворі, то клас відправляється на самоізоляцію. І якщо аналізувати цю статистику, то за останню добу тільки у нас захворіло 50 дітей і 112 вчителів. Якщо казати про весь період з 1 вересня, то це захворіло вже майже 4 тисячі дітей і майже 6 тисяч 448 вчителів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це кумулятивно з початку навчального року?

РУДЕНКО І.С. Так, це з 1 вересня. Тобто якщо ми аналізуємо цю статистику, то ми бачимо, що кожен день іде приріст таких хворих і що все більше класів відправляється на самоізоляцію.

Ми у вівторок внесли пропозицію на Кабмін, яка була підтримана, і внесені зміни в Постанову 641, де ми рекомендуємо закладам загальної середньої освіти встановити канікули з 15 по 30 жовтня, а в наступний період перейти на дистанційну та змішану форму навчання з урахуванням епідемічної ситуації.

Для чого ми зробили це? Тому що на носі у нас вибори місцеві, і в більшості закладах освіти розміщуються територіальні виборчі дільниці. І для того, щоб розмежувати потік дітей, потік учнів, персоналу шкіл, а також потік членів цих виборчих дільниць, ми пропонуємо раніше почати ці канікули. І після вже виборів ми подивимось, яка ситуація, тобто на 30 жовтня ми будемо бачити епідемічну ситуацію і будемо пропонувати, можливо, наступні рекомендації.

Як може розвиватися ситуація? Якщо ми будемо бачити, що епідемічна ситуація неблагополучна, ріст іде, то ми будемо пропонувати (як варіант, це для обговорення) учнів перших-четвертих класів перевести на очну форму, тобто щоб вони ходили до школи, а учнів з п'ятого та вищих класів – на дистанційну форму навчання.

Я наголошую, що це буде залежати від епідситуації. Для чого це пропонується? Для того, щоб знизити мобільність населення, тобто знизити мобільність тих людей, які супроводжують дітей до школи. Тобто якщо діти будуть на канікулах або буде дистанційна форма навчання, то батьки будуть менше їздити в громадському транспорті і будуть менше спілкуватися, тобто буде менше контактів, а саме мобільність буде знижена і таким чином ми можемо як би попередити і знизити оцей ризик інфікування між ними. Те ж саме стосується і вчителів. Це якщо коротко.

Якщо є питання, будь ласка.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, в мене є. От я дивився статистику, де ви щойно сказали, що всього захворіло 4 тисячі учнів і близько 6 тисяч вчителів в школах. Тобто наскільки я розумію, то статистично не можна вважати школи осередками зараження. Бо, в принципі, у нас скільки вчителів відносно учнів, десь 1 до 15-20? Тобто, в принципі, статистика, якби це передавалося в школі і школа була би таким місцем, де розповсюджується інфекція, то у нас була би статистично приблизно 1 до 10 і 1 до 12 серед вчителів і учнів.

От мені здається, поправте мене, може я просто не знаю, може, діти безсимптомно переносять більшою мірою?

РУДЕНКО І.С. Так, у дітей інша специфіка цього захворювання, у них інший перебіг цієї хвороби, ніж у дорослих, найбільше хворіють дорослі. Ми кажемо про те, що не школа є осередком цієї інфекції, а люди, які комунікують між собою і пов'язаний, наприклад, їхній шлях, щоб добратись до школи, вони вимушені користуватись громадським транспортом, наприклад, спілкуватись між собою, не дотримуватись дистанції, тобто оцей проміжок часу до школи. Також ми не можемо як би гарантувати, що старші діти, наприклад, вони не сидять вдома, вдома роблять уроки, вони гуляють на вулиці, спілкуються з однолітками своїми, також переміщаються в громадському транспорті. Вони більш мобільні і вони більш схильні і сприйнятливі до цієї хвороби, вони можуть бути безсимптомними носіями.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дивіться, але тоді в контексті того, що ви говорите, якщо ми відправляємо школи на дистанційку, наприклад, і діти залишаються вдома, то

вони все одно вдома не сидять через те, що вони вже дорослі і вони так само мобільні, просто в них більше вільного часу з'являється. Так вони проводили час у школі більшу частину дня, а так вони будуть ще більше мобільні.

РУДЕНКО І.С. Чому? якщо в них упродовж цілого дня йдуть уроки, навіть дистанційно, вони вимушені сидіти вдома перед комп'ютером і робити ці уроки. Я ж не знаю, яка там форма навчання.

А ми кажемо про ці канікули, це пов'язано, які ми запропонували до 30 жовтня, саме пов'язано з виборами, для того, щоб розмежувати потоки в школах учасників виборчого процесу і учасників освіти.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, є запитання?

_____. Це запитання до найближчого, сподіваюсь, майбутнього. Якою є ситуація із перспективою вакцинацію? І чи розглядається сценарій, у сценаріях вакцинації, щодо пріоритетного вакцинування, звичайно, що медичних працівників і працівників системи освіти?

РУДЕНКО І.С. Ми говоримо про вакцинацію від сезонного грипу.

_____. Сезонний – там зрозуміло, там, як раніше було. А по COVID? І прогноз який, я маю на увазі, чи є хоча б розуміння? Бо зараз у суспільстві досить велика дискусія. В кого, як не з перших вуст – від вас не почути актуальну інформацію.

РУДЕНКО І.С. Вакцинацію від COVID ще не розпочала жодна країна світу, оскільки нема ще вакцини зареєстрованої. Тому ми не можемо казати про прогнози, але ми вживаємо заходів. Як тільки в світі з'явиться така зареєстрована вакцина, ми потенційно зможемо її отримати в майбутньому.

Якщо ми кажемо про вакцинацію проти сезонного грипу, то в цьому році ми плануємо за бюджетні кошти закуповувати вакцину від грипу і вакцинувати групи ризику – це медичні працівники, працівники закладів освіти, працівники Нацполіції, Нацгвардії. Тобто ця робота вже проводиться і вже заключаються договори на поставку цієї вакцини.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги народні депутати, чи є запитання до Міністерства охорони здоров'я? Іван Григорович.

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

РУДЕНКО І.С. З цією метою ми внесли декілька тижнів тому зміни в Постанову 641 і затвердили порядок здійснення протиепідемічних заходів під час організації та проведення виборів. Там прописана процедура, як має організовуватись робота виборчих дільниць, як має проводитись, наприклад, температурний скрінінг серед відвідувачів. Як має відбуватись робота з людьми, у яких будуть виявлені симптоми респіраторного захворювання. Але ми не можемо обмежити їх виборче право проголосувати. Будуть додаткові кабінки встановлені.

Також є міжвідомча робоча група, яка періодично засідає при Кабміні, спільно з ЦВК, і проговорюються там різні проблемні питання.

Є доручення Кабміну, на яке ми також робимо роз'яснення для ЦВК, щоб вони довели його до своїх територіальних виборчих дільниць. Наприклад, щодо процедури використання дезінфекційних засобів, проведення дезінфекцій, як розмежовувати потоки людей. Тобто ми це робимо і, в принципі, комунікуємо саме те, що стосується компетенції Міністерства охорони здоров'я.

Звичайно, ми не можемо обмежити виборче право людям і сказати, щоб вони йшли додому. Але є процедура, якщо людина відчуває себе не добре або вона знаходиться на самоізоляції, ми передбачили, що, якщо вона напише заяву і надасть довідку, їй може бути надане право проголосувати вдома.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Повертаємося до механізмів початку 2000 років, ми пам'ятаємо голосування на дому. А скажіть, будь ласка, ви робите якесь моделювання розповсюдження і прогнози на найближче майбутнє? Чого нам очікувати далі, принаймні хоча би на найближчий місяць?

РУДЕНКО І.С. Є Інститут математичного моделювання при Національній академії наук, який складає такий математичний прогноз на кожні два тижні, на місяць і на три місяці. Ці прогнози надаються нам – це математичні прогнози, прогнози засновані на математичному моделюванні. Саме ці прогнози, які ми

розглядаємо. Також використовуємо прогнози Всесвітньої організації охорони здоров'я.

ГОЛОВУЮЧИЙ. І, що кажуть прогнози, бо нам же ж цікаво?

РУДЕНКО І.С. Прогнози кажуть, про те, що оскільки ми очікуємо наближення сезонного підйому захворюваності на грип та ГРВІ, це може також спровокувати ріст захворювання на респіраторну групу. І також є прогнози, що кількість хворих на коронавірусну хворобу також зросте.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А приблизні цифри ми уявити собі не можемо?

РУДЕНКО І.С. Не можу я вам зараз їх озвучити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я теж бачив, я бачив і математичні моделі Академії наук і бачив форсайти Центру аналізу при КПП, вони, звісно, невтішні. Я думаю, що в даному випадку їх насправді важко змодельовати. Якби ми до кінця знали про цю хворобу, було б напевно простіше. З грипом, до речі, ми вже більш-менш точно вгадуємо. Дякую вам щиро.

Сергій Миколайович, ви нас чуєте? Доброго дня! Дуже хотілося б почути щонайбільше ті кроки, які зараз робить Міністерство освіти і науки для того, щоб боротися з наслідками COVID-19. І що найбільше турбує всіх освітян – це як ми будемо після.

До 1 листопада вже приблизно все зрозуміло, як ми будемо рухатися. А як ми будемо рухатися після 1 листопада?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергій Миколайович. Шановні колеги члени комітету, чи є запитання? Сергій Валерійович, прошу.

КОЛЕБОШИН С.В. Дякую. Сергій Миколайович, два запитання.

Перше. Верховна Рада отримала на виконання Постанови, яка була проголосована більш ніж конституційною більшістю голосів щодо виділення коштів для закладів системи освіти на боротьбу з коронавірусом, зокрема, забезпечення засобами індивідуального захисту.

Ми отримали лист від заступника міністра фінансів пана Романа Єрмоличева щодо того, що пропонується Мінфіном, Міносвіти всередині своїх бюджетів виділити біля 600 мільйонів, там 570 чи 590, біля 600 мільйонів, перерозподілити і направити на це.

Чи відповідає це реальності? І з яких статей, з чого?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. А питання – за рахунок чого? Тобто, що секвестрували, скажемо так? Йдеться про те, які інші галузі освіти, скажемо так, в лапках "постраждали", в кого взяли ці кошти, про це йдеться?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

КОЛЕБОШИН С.В. Я сподіваюсь дуже на це, сподіваюсь. Будемо чекати на інформацію.

Друге запитання. Ті платформи, які ви назвали – це нормальні платформи, я дивився і Learning Passport, знав і до цього і так далі. Але це платформи, дійсно всі вже погодились, здається, що без контентів вони нічого не варті. Той самий Learning Passport з точки зору освітнього процесу зараз – це просто двіжок, як кажуть. Там немає контенту, там дуже мало його насправді, зовсім мало.

Що у нас із контентом? Окрім онлайн-школи, по якій, я все ж таки сподіваюсь, дійсно, у нас продовжиться процес підготовки контенту. Що із іншими видами контенту: текстовою частиною, тестовою частиною і так далі?

І там в довідці, яка з МОНу прийшла йдеться про те, що на той портал, який МОН майже вже готовий, біля п'яти компаній. Дуже турбує – хто це? Бо це все ж таки навчання дітей. Як цей контент верифікується?

Дякую.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

_____. Сергій Миколайович, з вашого дозволу прокоментую.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, давайте на друге питання це перенесемо. А зараз спробуємо, от у народних депутатів є запитання, щоб ми зараз швидко відпустили міністра освіти. Ростиславе, прошу.

ПАВЛЕНКО Р.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги, чи є ще запитання до Міністерства освіти? Ні. Якщо ні, то в мене є останнє запитання.

Рекомендація про невідселення з гуртожитків студентів і рекомендація не брати з них плату за той час, який вони вимушено знаходяться, наприклад, поза межами гуртожитку. Як це буде реалізовуватись на практиці?

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я, власне, через це і задавав питання, що це автономія університетів і у них є договір прямо підписаний між здобувачем і університетом. Тому питання, чи вони самі готові йти на такі жертви? Бо це ж буде іти з бюджетів університетів – компенсація за утримання.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, чи є питання? Пане Романе.

ГРИЩУК Р.П. У мене уточнююче питання до питання Сергія Віталійовича. Якщо в якомусь університеті рекомендують насильно виселити людину і вона не хоче виселятися (студент з університету), скажіть, будь ласка, чи можуть його виселити насильно?

ШКАРЛЕТ С.М. То це до Сергія Віталійовича, чи до мене?

ГРИЩУК Р.П. До вас. Я кажу, продовжуючи питання Сергія Віталійовича.

ШКАРЛЕТ С.М. *(Не чути)*

ГРИЩУК Р.П. Все, дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, немає більше запитань? Тоді давайте подякуємо нашим колегам з Міністерства освіти і з Міністерства охорони здоров'я.

І є пропозиція наступного рішення комітету.

Перше. Інформацію т.в.о. міністра освіти і науки та заступника міністра охорони здоров'я пана Ляшка про ситуацію в освіті у зв'язку з поширенням на території України коронавірусної хвороби взяти до відома.

І друге: рекомендувати місцевим органам виконавчої влади забезпечити неухильне виконання заходів і рекомендацій, спрямованих на запобігання поширенню гострої респіраторної хвороби COVID-19, під час підготовки та проведення місцевих виборів у закладах освіти, в яких розташовано виборчі дільниці, виборчі комісії та приміщення для голосування.

Шановні колеги, була ще пропозиція міністерства дати доручення самим собі і Кабінету Міністрів, при доопрацюванні проекту Закону про Держбюджет, з метою забезпечення безпечного навчального процесу у закладах середньої освіти, передбачити відкриття нової субвенції "безпечна освіта" в обсязі 13,15 мільярда гривень. Але це вже виконано комітетом і ми вже подали такі пропозиції і правки до проекту Державного бюджету тому є пропозиція це не включати.

І давайте третім пунктом (цілком слушно) попросити Міністерство освіти і науки розшифрувати ці 536 мільйонів гривень, з яких статей або за рахунок якої економії 536 мільйонів було перекинуто на боротьбу з наслідками COVID.

Чи є пропозиції додаткові до проекту рішення? Колеги, якщо ні, то прошу проголосувати.

Хто – за? Дякую, колеги. Одноголосно.

Дякую вам, колеги, Міністерству охорони здоров'я. Сергій Миколайович, всього найкращого. Дякуємо.

Колеги, переходимо до другого питання. І з нами є на зв'язку Федоров Михайло Альбертович віце-прем'єр-міністр України – міністр цифрової трансформації України. А питання в нас наступне: про плани цифрової трансформації у сфері освіти, науки та інновацій.

Пане Михайле, доброго дня.

ФЕДОРОВ М.А. Всім доброго дня! *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайло Альбертович. Дякую за те, що ви робите і за ваші ініціативи, і за те, що знайшли час нам презентувати те, що ви вже зробили і плануєте зробити.

Якщо можна тоді перейдемо до освіти, це нам ближче. Хоча частину освіти ми вже почули і те, що 4G впроваджується – це чудово. І можна було, вже ті, хто добре розуміє, глибоко в освітньому процесі та побачив навіть з цієї презентації Михайла Альбертовича, що там буде у нас, в принципі, далі.

А тепер давайте про це поговоримо трішки докладніше.

_____. Дякую за таку можливість. З вашого дозволу у мене є співдоповідач Дмитро. Ми працюємо єдиною командою тому і хотілось би доповідати також єдиною командою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу.

_____. Є в нас вже презентація. Так? Можна наступний слайд зразу. Це наша візія, тобто наш вектор, по якому ми будемо працювати. Це чотири такі великих вектори.

Перше – це контент, це розробка контенту. Більш детально сьогодні також про це поговоримо. Цифрові платформи, цифрова готовність наших вчителів. І, звичайно ж, інфраструктура.

Щодо контенту, наразі багато зусиль докладається до того, щоб у нас він з'явився. Ви вже знаєте, що ми ведемо перемовини з компаніями і щодо як ми це будемо організовувати. У нас є Український інститут розвитку освіти, який буде перевіряти весь контент, який буде надходити від всіх компаній, які надають безкоштовно контент. Також ми працюємо над тим, щоб у нас з'явився свій контент, плануємо до кінця цього місяця закрити питання щодо закупівель. Про це трішки пізніше розкажемо щодо Всеукраїнської школи онлайн.

Щодо цифрових платформ, дійсно, ми зараз багато попрацювали з компаніями і ми маємо зараз сім платформ, які надають безкоштовно базовий функціонал для шкіл. Не тільки просто надають свої платформи, але вони допомагають впроваджувати цей функціонал, вони приходять зі своїми спеціалістами, розгортають його, проводять навчання і так далі.

Щодо цифрової готовності, також ми починаємо працювати над індексом цифрової готовності не тільки шкіл, а і готовності вчителів. І як говорив Михайло Альбертович, вже багато що зроблено для того, щоб будь-хто, не тільки вчитель, а й пересічний громадянин, зміг це отримати. На сьогодні вже пройшла перша зустріч щодо реалізації вже тих заходів, які були раніше пропрацьовані щодо індексу цифрової готовності. Зараз ми готуємо вже певні кроки для того, щоб їх впроваджувати в наших школах.

І щодо інфраструктури. Так зараз, на жаль, є у нас школи, де взагалі немає Інтернету, з кожним днем їх стає все менше і менше, але ще такі школи є, наразі їх 59. Але у нас є школи, де є Інтернет, але він не достатньо швидкісний. Таких шкіл, на жаль, ще досить багато, їх біля 4 тисяч. Ми також надіємося, що в наступному році вже це питання буде вирішено разом з Мінцифрою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо можна, одразу по ходу. Яку швидкість для школи ви вважаєте прийнятною?

_____. 30 мегабіт, не менше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цього достатньо для потокового відео паралельного?

_____. Так, цього достатньо. Але бажано, щоб це було, щоб було 100 мб.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А скільки у нас шкіл зі 100 мегабіт і більше? Плюс/мінус – 100, 1000?

_____. Зараз сказати точно не можу, давайте окремо подивлюсь. Ні, там досить багато. Всього у нас менше 30 мегабіт – це 4 тисячі. А всього десь половина має хороший Інтернет.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

КОЛЕБОШИН С.В. Можна? Чи є інформація щодо того – це просто Інтернет, який зайшов до школи, чи це розданий Інтернет?

_____. Це вже в школах.

_____. В школах – в кабінеті директора є, я просто знаю, про що кажу, і школа звітує, що все нормально. Тобто це дійсно важливо, бо це декларація інакше про Інтернет. Якщо таку інформацію не збирали, то я гаряче раджу опитати.

_____. Зараз ця інформація вся збирається.

_____. Є інформація, я можу прокоментувати. *(Не чути)*

_____. Також ще хочу додати, працюємо над тим, щоб зрозуміти дійсно, де скільки є ще техніки комп'ютерної. Зараз збираємо також інформацію, скоро буде аналіз форми ЗНЗ-1, де ми будемо вже бачити чітку інформацію до кінця місяця, ми будемо готові вже якісь назвати дані.

_____. А можна тоді ще до цього, щоб потім не повертатися? В позаминулому чи в поза-позаминулому році була субвенція, це були залишки освітньої попереднього року, цільова вона була на забезпечення школи якраз високошвидкісним Інтернетом. Вона була коряво прописана, там дійсно з'явилися оці 30 мегабіт, ніхто не розумів, чому 30, а не 25 чи 40 і так далі, але щось воно там працювало.

В бюджеті цього року я не побачив такої субвенції, я маю на увазі, в бюджеті системи освіти. Може, є закладені якісь заходи щодо цього в бюджеті якраз по напрямку Міністерства цифрової трансформації чи якось так? Як планується це робити: чи просто покладатися буде це на засновників шкіл?

_____. *(Не чути)*

_____. Да, вона корява була дуже, це була схемна така субвенція, але тим не менше...

_____. *(Не чути)*

_____. Поки давайте рухатися далі. Проговорили, цей документ залишається в силі.

Наступне, напрямки нашої роботи. Також ми вже більш конкретно виділяємо чотири напрямки роботи: це реєстри та інтеграції, електронний контент, електронні послуги і реінженерія бізнес-процесів та нові інформаційні технічні системи.

_____ . Я вам розкажу, я вже багатьом розповідав про це, мабуть, півроку. От у нас зараз вже йде в розробці система – автоматизований інформаційний комплекс освітнього менеджменту. Ми хочемо, щоб на базі цієї системи збирались всі звіти спочатку заходів загальної середньої освіти, в перспективі – заходів позашкільної, дошкільної освіти, інтегрувати до неї ЄРЦ, інтегрувати її з Єдиною державною базою з питань освіти для того, щоб там створити в результаті всі необхідні реєстри – це реєстри здобувачів освіти, реєстри всіх педагогічних працівників.

У цій системі ми плануємо ще до нового року, у нас уже будуть педагогічні працівники і буде реалізована для них центральна ідентифікація. Це означає, що от всіх тих інформаційних системах, про які казав Сергій Миколайович, і всі, які доступні, які будуть інтегровані з , вчитель зможе туди заходити через свій один освітній профайл, а ми будемо забирати дані про нього. На базі цієї системи ми зможемо створити реєстр сертифікатів про підвищення кваліфікації, облік підвищення кваліфікації, тобто кабінети надавачів цих послуг і так далі.

Вже на базі цієї системи ми створили державний електронний журнал, який зараз пілотується. Тобто є безкоштовний інтерфейс, до нового року ми підключимо певну кількість електронних щоденників, електронних журналів, які існують на ринку, які відповідають нашим вимогам. Тобто за аналогією з eHealth у нас будуть освітні інформаційні системи, які будуть нам відправляти дані. І сподіваємося на інтеграцію з регіональними реєстрами для того, щоб ми так само як в eHealth почали створювати централізований реєстр здобувачів освіти, освітні їх профайли, централізований реєстр всіх педагогічних працівників і так далі. Тут в ризиках у нас є такий пункт з регіональними реєстрами, тому що це досить складна співпраця.

Є ще ризики, які пов'язані з командою, яка цим проектом займається. Зараз це Інститут освітньої аналітики. Ми просили на наступний рік там збільшення бюджету на ІТ-департамент Інституту освітньої аналітики з підвищеними коефіцієнтами для співробітників в сфері інформаційних технологій. І в першу чергу для того, щоб розвивати оцей системний продукт.

І друге питання – це те, що в майбутньому... Там зараз немає проблем з нормативно-правовими актами для того, щоб це пілотувати, провести експеримент

тощо і так далі. Але ми хочемо не просто оцифрувати ті звіти, які подаються закладами освіти в Інститут освітньої аналітики, а зробити їх певний реінжиніринг, тобто відмінити ті звіти які непотрібні, можливо, змінити порядок цієї звітності інтеграції і так далі. І тут можуть бути питання на рівні законів, які виникають.

Наприклад, ми могли теоретично забрати дані з Пенсійного фонду про всіх співробітників всіх закладів освіти і отримати це. Але дані і передача даних реєстрів Пенсійного фонду регулюється Законом про Пенсійний фонд. Тому, наприклад, для моніторингу працевлаштування були внесені спеціальні зміни туди для того, щоб ми могли отримати ці дані.

_____. Ну взагалі тут така ідея, дещо добавлю, що хотілось, щоб у нас вже з самого народження заходили дані до наших систем, щоб можна було проводити аналіз, чи наприклад, вистачає з нашою народжуваністю дитсадків в регіонах, чи треба ще щось додавати і так далі. Щоб будувати вже весь повністю процес – цифровий процес всієї держави. Це від народження і до випуску з університетів, повністю весь процес.

_____. Але реєстр педагогічних працівників – це те, що ми можемо зробити в 21-му році і на базі цього підготувати оце до Постанови 800 про підвищення кваліфікації педагогічних працівників інформаційну систему обліку всіх цих трансакцій.

_____. Тут, можливо, є питання по другому щоденнику чи рухаємось далі? *(Загальна дискусія)*

Зараз ми перейшли до самого болючого, самого такого "гарячого" питання – "школа онлайн". Наразі вже платформа реалізована, сам ..., куди ми вже можемо завантажувати контент. Також вже розробили положення про платформу і готуємо зміни до наших нормативно-правових актів. Наразі ми до кінця цього місяця плануємо вже знайти підрядника і заключити з ним контракт і починати розробляти контент.

Далі є питання, на яке хотілося також поспілкуватись і почути вашу думку, бо воно важливе і нам би хотілося з вами порадитись. У нас є два варіанти виходу з ситуації.

Перше. Ми починаємо зйомку контенту з 1 листопада і далі ми можемо через два-три тижні отримати невеличкий кусок матеріалів, які можемо запускати вже в наші школи. Або ж ми готуємо матеріал до нового року і з нового року повністю запускаємо вже великий кусок, щоб вже могли користуватися школи.

Які є плюси і мінуси? У першого варіанту плюси є такі, що ми максимально швидко даємо цей контент. Але тут, як на мене, є декілька ризиків. Перший ризик: він буде досить швидко завантажуватись і за дуже короткий період часу в нас він і буде. Тут ще можлива така проблема, що весь контент, який ми даємо (електронні платформи, журнали і так далі), все не зможуть вивчити вчителі. Все що ми даємо зараз школам – це досить багато вже навантаження на вчителів.

"Електронний щоденник". Я вже дуже багато отримав дзвінків від батьків, учнів, від самих вчителів, що дуже багато зараз всього надається. І якщо ми запускаємо після нового року, у нас не буде цього фінансового гепу, який, можливо, станеться. Бо всі розуміють, що з 1 січня у нас вже не буде можливості робити контент, бо закінчиться фінансування. А наступне фінансування ми отримаємо, в кращому випадку, десь в середині лютого. І тому, можливо, цей геп, що на півтора місяці буде якась призупинка.

Зважаючи на ці ризики, хотілось би почути вашу думку, як краще можна було б це зробити.

_____. Якщо можна. Плавали, знаємо. Мені здається, що якщо у нас з листопада є великий ризик, що буде карантин, то, моя точка, але вона експертна, мені здається, бо я ж кажу, навесні плавали, знаємо, то суспільство не зрозуміє, якщо ми будемо казати, що почекайте ще до грудня, усвідомлюючи всі ризики того, що має право на помилку і все таке. Якщо ми розуміємо, що ми ще в такому ручному режимі будемо проходити листопад-грудень і школи будуть працювати, то я б тоді схилився до того, щоб з січня спокійно підготувати. Але, якщо ні, то краще зіпшити зуби і з листопада все ж таки, в потоковому режимі такому, нон-стоп, викладати потихеньку.

Ніхто не буде плакати, якщо не будуть працювати ще нормальні електронні щоденники, наприклад, правда, запит не на це зараз, а запит буде саме на контент навчальний. І сфокусуватися на цьому. Щоденник можна потрошечку робити собі і в січні, і в лютому, але моя точка зору така.

_____ . Ми хочемо звернути також вашу увагу на питання наступного року, тобто за прогнозами нашого Міністерства охорони здоров'я і всіх інститутів, про які ви сьогодні згадували, нас не чекає поліпшення ситуації. Тому ми просили б вас звернути увагу на те, що цей проект хотілося б продовжувати реалізовувати наступного року, так, щоб у нас повністю був покритий весь навчальний рік навчальними матеріалами і далі ми б могли їх доповнювати вже там факультативними матеріалами, додатковими, розвивати цей проект далі, інституціоналізувати його.

_____ . І я б хотів, щоб ми теж пам'ятали про те, що ця історія не тільки про контент, це не тільки про пандемію, це, скажемо так, назавжди. І якщо ми маємо чіткі критерії, що це підручник, а це не підручник, то, мені здається, що саме Міністерство освіти у співпраці з Мінцифри має обов'язково, скажемо так, хоча б методично розуміти, що є контент адекватний нормальний, що не є. Бо контенту зараз стільки, є все що завгодно, я презентацію в PowerPoint зараз викладу там руками в WordArt і скажу, що це контент і що це електронне навчання.

Тому цю роботу науково-методичну обов'язково міністерство має менеджерити. Це не довга історія, це точно не треба в листопаді, але це треба якимось чином робити. Це проблема, бо наскільки мені відомо, в світі мало хто може точно сформулювати, що таке в середній школі якісний освітній контент. Але тим не менше це точно треба робити.

_____ . Ми тому і долучаємо наш Інститут розвитку освіти для того, щоб він контролював це питання. *(Загальна дискусія)*

_____ . Щоб не затримуватись переходимо до наступного питання. Єдина Державна електронна база з питань освіти.

У нас до кінця цього року має бути готовий проект з моніторингу працевлаштування. Він мав бути готовий до кінця жовтня, зараз з боку Міністерства освіти все готово, з боку Пенсійного фонду, вони нам зараз мають відправити якісь там правки до договору і доручити веб-сервіс для того, щоб ми могли з ними інтегруватися. Загалом, я думаю, що в листопаді буде готова вже інтеграція і юридично, і технічно.

З боку Міністерства освіти взагалі немає, вже все готово і технічно, і жодних перешкод немає. Оскільки у нас є і заступник міністра з питань цифрової трансформації в Міністерстві соціальної політики, то ми з ним вже активно комунікуємо з цього питання. Безпосередньо перед цією зустріччю написали йому повідомлення, щодо того, щоб вони прискорились, обіцяли завтра надати документи.

Дороблюються там певні речі з електронного ліцензування щодо змін, які там були в нормативці. І до кінця цього року має бути так званий "кабінет студента" – це можливість робити опитування студентів через ЄДЕБО. Сподіваюсь, що ми ці опитування також будемо реалізовувати через додаток "Дія".

І до кінця цього року ми маємо розробити план модернізації ЄДЕБО на 2021 рік. І в даному випадку ми тут готові, щоб ви також долучались до цього процесу, тобто є якісь речі, які ми об'єктивно хочемо зробити – це зробити якісну, наприклад, технічну документацію, розширити кількість реєстрів, як я вже казав реєстр педагогічних працівників, позашкільної освіти, там немає навіть реєстру закладів. Інтеграція з різними зовнішніми реєстрами – це eHealth, Мінсоц. Там досить багато є різних реєстрів, які потребують перевірки даних на наявність, наприклад, диплому, там ще чогось і так далі. І ми так само хочемо отримувати дані з інших реєстрів.

Ми думаємо над тим, щоб найближчого місяця провести такий типу design thinking сесію з працівниками закладів вищої освіти для того, щоб ми не просто вигадували, що ми там могли б їм запропонувати, а у них самих спробуємо дізнатися, які функції, які могли б вони використовувати в своєму кабінеті в ЄДЕБО для того, щоб це збільшило цінність цієї системи. Оскільки її адміністратором є державне підприємство, яке збирає гроші з закладів освіти за користування цією системою, то ми можемо подивитися на це трохи як на підприємство і не збільшувати ціну на ЄДЕБО для того, щоб збільшувати доходи підприємства, а надавати якусь додаткову цінність. От в цьому питанні, якщо є ідеї, пропозиції і побажання, ми будемо дуже раді їх почути, в майбутньому.

_____. Хотілось би по кожному з проєктів, який з вами, так скажемо, одним кроком, щоб ми були максимально разом з цим питанням і

розуміли всі питання, що є максимально важливішим і туди ми зразу всі разом би наполягали і бігли.

О'кей, наступне. Це єдина наукова платформа. Це взагалі біля 2 місяців тому, як я прийшов на цю посаду, я почав спілкуватися з працівниками науки. Просто собі уявіть, щоб зробити свій там освітній процес, науковий процес, людина має зараз тримати в голові 10 посилань: зайти туди, потім зайшов сюди, потім вернувся до цього посилання, потім сюди і так далі. Це досить незручно. Тому ми ставимо таку амбітну ціль, щоб в наступному році у нас з'явилася єдина наукова платформа, яка б об'єднувала всі наукові процеси в один – в єдину платформу. І тут ми плануємо об'єднати ряд всіх посилань в одну платформу. Можна наступний слайд.

Який зараз статус по цьому? Вже ми проаналізували всі існуючі системи та реєстри і починаємо зараз проектувати цю систему. Було проведено ряд зустрічей з ІТ-компаніями. На жаль, цього року в нас бюджету нема, тому ми просимо допомоги в ІТ-компаній, які вже нам надають ресурси, вже дали нам дизайнера та бізнес-аналітика, з якими ми вже будемо крокувати щодо пропрацювання єдиної платформи. На наступний рік ми просили бюджет, тому просимо вас підтримати це в бюджетному комітеті.

_____. Ми вже підтримали це в своєму... І буде взагалі от ідеально, якщо це буде окрема бюджетна програма по цьому напрямку, щоб скільки б там не було, ми там зможемо як би її зробити, я впевнений тут на сто відсотків.

_____. А зараз науковці наші дуже такі жваві, вже побачили, що ними хтось займається. Це дуже круто, що і ви з нами разом в цьому питанні. Наступний слайд.

_____. Так. Це не всі проекти, якими ми займаємося у Міністерстві освіти. Загалом їх десь приблизно 50. І тільки з початком нашої роботи от за ці два місяці в Міністерстві освіти люди, які цими проектами займаються, як мені здається, взагалі почали знайомитися. Ми їх збираємо, обговорюємо їхні проекти, як вони між собою взаємопов'язані і так далі.

Це досить різні проекти, вони на різних стадіях знаходяться. Наприклад, там система електронної експертизи підручників, електронні іспити з української мови Національної комісії з питань стандартів державної мови, система обліку підвищення кваліфікації педагогічних працівників, про яку я вже згадував, і так далі.

Тобто є достатньо багато різних напрямків. Якщо якісь з тих, які вас цікавлять, не були нами згадані і так далі, це не означає, що їх немає взагалі в нашому беклозі, це не означає, що ми не готові ними займатися. Ми із задоволенням будемо про них розмовляти, тому що, як на мене, більша частина цих проектів насправді – це проекти просто, які мають системно підтримувати ті чи інші реформи або ті чи інші зміни в регулюванні. Тобто якщо у вас є на наступний рік якісь плани щодо того, як ви б хотіли щось змінювати, для цього потрібні дані або системи обліку або ще щось, ми із задоволенням і маємо велике бажання закласти їх в наші плани. Так, питання.

_____. Да, зокрема нещодавно спілкувався із заступником міністра Гарбаруком. Так само казали про питання, яке мене хвилює, – це майно університетів, землі університетів. Для того, щоб у нас була єдина база там де я можу зайти, подивитися, що університет, які землі...

Ну, ми просто говоримо зараз про... Ну да, не тільки, до речі, університетів. Школи. Яке майно є. Скільки того майна. Скільки працівників. Щоб це було все відкрито. І там де відкритість, там менше можливостей маніпулювати і красти гроші з державного бюджету, а тим паче з освіти. Тому прозорість і в майнових питаннях університетів, вона надзвичайно важлива.

_____. Тут до вас буде велике прохання. Якщо ви ідете спілкуватись щодо цифровізації якихось компонентів тої чи іншої реформи, будь ласка, залучайте мене, щоб я зразу міг включатись і щоб пришвидшувати всі ці питання. Тому що я розумію, що у всіх є багато справ, але все ж, щоб інформація одразу доходила до мене, не через день, не через місяць, не через два місяці, а одразу на цій зустрічі, щоб я був і ми одразу з вами припрацьовували наступні кроки. Проектів багато, так. Але вже в нас є невеличка команда. Надіюсь, наступного року нас стане ще більше. Тому, будь ласка, долучайте нас одразу до всіх питань, щоб ми...

_____. Але от саме з цього приводу, те, що казав наш міністр цифрової трансформації, що необхідність інтеграції взагалі інтероперабельності реєстрів визначає взагалі можливість вирішити це питання. Тому що інформація, про яку ви питаєте, вона стосується декількох різних реєстрів і можливості інтеграції між ними. Тобто якість оцієї інтеграції, взагалі можливості цих інтеграцій... От ми з Пенсійним фондом півроку намагаємося зробити те, про що ми говоримо. Тут буде це набагато важче. Але загалом цей напрямок, з Законом про реєстри і так далі, це напрямок, який дозволить вирішувати такі питання швидше.

Якщо вже я маю можливість говорити, я хотів би ще одну річ сказати яку я вважаю надзвичайно важливою. Ми досить багато спілкуємося з різними державними установами, підприємствами в Міністерстві освіти. В нас є Український центр оцінювання якості освіти, який вже запланував дати проведення ЗНО на наступний навчальний рік. Зміни в проведенні цього ЗНО стосуються закону, тобто це ваша персональна відповідальність, як воно буде проходити наступного року.

Я сподіваюся, я б хотів, щоб ми починали розмовляти про це вже зараз. Тобто я розмовляю з заступниками директора Українського центру оцінювання якості освіти з питання того, щоб вони для вас підготували декілька варіантів планів дій, як може відбуватися проведення ЗНО і які кошти на це потрібні для того, щоб воно відбувалося в незалежності від того, буде в нас 20, 30 або 50 тисяч хворих на день, тому що це важливіше.

І скасовувати, це моя особиста думка, що ми маємо час і можливість закласти певну суму грошей для того, щоб воно проводилось для 5 людей, 10 людей або в будь-який інший безпечний спосіб. Тому я пропоную звернути на це увагу заздалегідь. Дякую вам за можливість сказати вам це.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Я категорично підтримую ідею неперенесення зовнішнього незалежного оцінювання і вважаю, що воно має бути єдиним для всіх і одним і обов'язково бути. Тому давайте ми вставимо в план на наступне засідання комітету, поставимо собі в план, запросимо до себе УЦОЯО, вас і сядемо, поговоримо. І якраз заплануємо собі, чим нам треба допомогти для того, щоб... І ви абсолютно правильно кажете, що потрібно цим займатися вже.

Тому для того, щоб у нас не було повторення цього року влітку, то цілком підтримую, давайте поставимо в план роботи комітету. Колеги, немає заперечень?

Чи є ще запитання, коментарі?

_____. Доброго дня, шановні колеги! Просили освітяни сільської місцевості озвучити якраз на вашому комітеті, з чим вони звертаються.

Перше, про що вони просять, – переглянути систему мотивації для викладачів з іноземних мов. Кажуть, що в сільській місцевості дуже важко залучити вчителів з іноземних мов навчати дітей тому що в них є альтернатива їхати до Києва, до великих міст, навчати в приватних школах. Дуже складно залучити, як кажуть, за вчителів з іноземної мови просто йде боротьба. Перше питання.

Друге. Що робити з приміщеннями шкіл, які були оптимізовані та закриті. Їх потрібно утримувати і таких шкіл стає все більше, таких приміщень стає все більше і більше. Стоїть питання і просили це також підняти.

Третє питання – забезпечення швидкісним Інтернетом та мультимедійним обладнанням. Це якраз про те, що і говорив Михайло Федоров, що ніби як Інтернет в школі є, але насправді його немає, тому що він десь у кабінеті директора і то не завжди якісний.

Ще про що просили – предмет "Захист України". На цьому предметі діти не забезпечені навчальними приладами, а саме якраз з військової підготовки, просили, якщо є така можливість, Міністерство освіти і Міністерство оборони, щоб вони якось між собою скомунікували, на складах ніби як є ці манекени, якими діти можуть займатися, на яких навчатися. Школи цим не забезпечені.

І ще два питання. Вчителі малокомплектних шкіл, директори шкіл просили, можливо, винайдете окрему формулу фінансування малокомплектних шкіл, що вони мають право все-таки на існування.

І останнє питання, про що наголошували ті вже вчителі, які вже школи були закриті і оптимізовані, – про розробку автобуса для школярів зразком як у Сполучених Штатах. Тому що кажуть, що автобуси закупаються обласні державні адміністрації в різних компаній, ці автобуси не завжди є якісні і не завжди є безпечними.

Спасибі, колеги.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую дуже. Давайте, може, частину питань, я впевнений, що я зможу відповісти, на частину питань, я впевнений, що Сергій Валерійович, як заступник, знає їх краще.

Тоді я почну з того, що мені зрозуміло, і те, що йде в рамках державної політики. Що з приміщеннями шкіл, які будуть оптимізовані, це і стосується малокомплектних шкіл, давайте, от все-таки важливе питання. Інтернет, ми вважаємо, що питання закриті Михайлом Федоровим.

По малокомплектним школам. Малокомплектні школи, дивіться, це не популярна історія, але малокомплектні школи мають бути оптимізовані, це не дорівнює закриттю шкіл. Там у будь-якій сільській громаді має залишитися початкова школа, заклад дошкільної освіти і початкова школа обов'язково, навіть якщо там буде одна дитина, це все одно має право на існування. Чому? Тому що дітей до 10 років через особливості психіки неможливо перевозити. Це просто неефективно, і ненормально, і це неправильне ставлення до дітей.

Тому, якщо йде оптимізація, і, наприклад, є малокомплектна школа I-III ступенів, тобто до 11 класу, в ній навчається, умовно, менше 40 дітей. Ми ж розуміємо, що це на клас 4 дитини – це не може бути ефективно, тому що тоді немає сенсу утримувати всю ту кількість вчителів. Але, якщо всього в селі 40 дітей, то повірте, знайти 15 вчителів предметників буде справді проблематично. Тому і якість освіти у них нижча.

Тому мова йде про те, що ми хочемо прийти до того, щоб в таких селах, там, де є такі малокомплектні школи залишились заклади дошкільної освіти і початкова школа. І при цьому нічого страшного, є механізм, як їх можна поєднати в один комплекс. А далі вони почнуть перевозитись до опорної школи. Але для цього нам потрібно дві речі, про прогноз якого ви також згадали – це дорога, відповідна, і автобус.

Що з приміщеннями шкіл? Приміщення шкіл місцева влада може використовувати так, як вважає за потрібне. Їх задача для того, щоб не утримувати у великому приміщенні школи, яка стала раптом малокомплектна, щоб не утримувати все заради декількох початкових класів, отой якраз заклад дошкільної освіти було б можливо поєднати з початковою школою. Це дасть можливість більш компактно їх розмістити і не буде таких затрат на утримання будівлі.

Що стосується автобусів. Автобуси закуповуються, так чи інакше, у нас кожного року є субвенція. Цього року про неї Міністерство освіти чомусь забуло. Бо, як правило це йшла субвенція – це були залишки субвенції минулого року, які дозволялось використовувати зокрема і на шкільні автобуси. Цього року це було майже 800 мільйонів, правильно Сергій Валерійович? На наступний рік залишки освітньої субвенції просять розподілити на засоби індивідуального захисту для боротьби з COVID. Але ми запросили з комітету і комітетські правки, і народних депутатів правки окрему субвенцію на придбання шкільних автобусів.

Ми попросили 600 мільйонів, я говорив з бюджетним комітетом, вони розуміють, чому ми це просимо, вони намагаються врахувати. Обіцяли принаймні врахувати. Подивимось завтра, як бюджетний комітет проголосує.

Від того буде залежати, чи підтримаємо цей бюджет взагалі як освітній комітет чи ні.

Щодо інших питань, я думаю, що і по вчителях і по предмету, Сергій Валерійович.

КОЛЕБОШИН. С.В. Я додам, Сергію, на рахунок того, що ви казали про автобуси, трохи. Йшлося про те, що ці автобуси не відповідають будь-яким нормальним сучасним нормам комфорту. Ми абсолютно це чітко усвідомлюємо. От декілька членів нашого комітету, і Сергій Віталійович в тому числі і я, подавали запит на Мінекономіки щодо того, щоб змінити ДСТУ, яке не змінювалося з 10-го чи 9-го року. Там і норми по пальному, там зараз євро-5, а там можна євро-3 там, я не пам'ятаю. Там і по комфортності і по інклюзії і так далі. Абсолютно це вже така інформація, просто розповідь. Абсолютно службовий запит, який там кожен депутат подає там десятки і так далі, потрапив, скажемо так, до тих трьох-чотирьох розробників цих автобусів, яким некомфортні будь-які зміни і будь-які зміни на цьому ринку. І там такі публікації були цікаві, що депутати хочуть канадський металообробт нам і так далі. Мене особисто це тільки запевнило абсолютно в тому, що ми рухаємося в правильному напрямку. Я буду щасливий, якщо ці розробники будуть робити нормальні автобуси, а не замовні статті на рахунок запитів.

Наразі ДСТУ Мінекономіки створило комісію, яка розглядає чи буде переглядатися цей ДСТУ чи не буде переглядатися. Це нормальна ситуація, бо це

ДСТУ цю комісію фактично сформували ті, хто зараз ці автобуси і продають. Але ми не зупинимося це точно. Це довгий шлях.

По системі мотивації ми взагалі кажемо про те, що не тільки вчителів іноземної мови важко знайти, а вчителів ще і природничо-математичних дисциплін. Знайти хіміка в сільську школу не менш важко, а то і більш важко ніж вчителя іноземної мови.

Тут перше – треба співпраця з громадою. Є громади, які за рахунок будь-яких джерел надають і муніципальну свою надбавку, локальну надбавку громаді, і забезпечують соціальним житлом. Окремо закладати якісь надбавки – це важка історія. У нас в комітеті ми опрацьовували це, коли працювали з Законом "Про повну загальну середню освіту". Структура надбавок. За що надбавка? За класне керівництво, за зошити, за те, за те, за вислугу років і так далі. Окремо надбавки по іноземних мовах, відразу буде питання: а чому не історикам, а чому не тим?

Взагалі нам треба працювати над системою педосвіти, нижче дивитися або вище. У нас там криза і якщо ми там не будемо змінювати, то ми будемо вимушені через декілька років ще якісь надбавки вигадувати, щоб вчителі хоча б кудись ішли. І це важка історія, але з цим працюємо.

І ще було запитання про приміщення шкіл. Там є нюанси, от і пан Валерій добре знає, що є норми, в яких записано, що ці будівлі можуть використовуватись тільки в освітніх цілях. Це нормально, якщо селищу непотрібна ця будівля, то вона і не буде використовуватись в інших освітніх цілях, університет там точно не відкривають. Є громади, які там роблять ІРЦ (інклюзивно-ресурсні центри), хоча би якийсь варіант. Але ми розглядаємо можливість, щоб громада визначалася самостійно, але там треба знайти запобіжники для того, щоб це не було "схемою з майном", щоб громада не робила.

_____. Я додам до цього. Сергію, ви як і я, є мажоритарником і я думаю, що вам ця проблема також болить. А саме: невикористання за призначенням шкіл, які вже закриті, 5-10 років стоять ці приміщення на утриманні і на балансі сільської громади, при цьому, вже вибиті вікна і дах тече і тому подібне.

Взагалі я цю статистику зібрав по своєму округу, дійсно, таких шкіл дуже багато і органи місцевого самоврядування, які не в змозі їх утримувати, ставлять

питання щодо зміни їх цільового призначення і навіть можливу приватизацію цих об'єктів. І в мене тоді виникає питання, оскільки Сергій правильно сказав, що є пряма норма яка забороняє змінювати цільове призначення цих об'єктів, в мене до вас питання, як до мажоритарника. Ви готові внести до Закону "Про освіту", яким дозволити ці заклади, які не використовуються понад 5 років, пустити під приватизацію?

КОЛЕБОШИН С.В. Там просто є ризики. Ризик наступний. Я розумію – невеличке село, школи вже давно немає і руйнується і так далі. Але виникає така от суперідея в муніципалітетах в містах: о, в центрі міста в нас є будівля, давайте її не використовувати в освітніх потребах п'ять років і потім щось там таке цікаве зробимо. І тут така важка..., в будь-якому місті. І де знайти от середину цю? Де прописати: до 10 тисяч нам – а чому не до 12, чому не до 5 тисяч?

Тому отут важка історія, і тут треба дійсно нам попрацювати в Раді всім.

(Загальна дискусія)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо є бажання, я би спробував подібний проект закону вносити. Валерій Вікторович, я думаю, може, є сенс спробувати вносити такий проект закону хоча б, як каже наш найдосвідченіший колега нашого комітету Іван Григорович, який вийшов, для того, щоб дискусію підняти. Бо зможемо підняти дискусію, можливо, знайдеться інший шлях вирішення цього питання.

Я? Конечно-конечно. Але саме тому освітній комітет досі його не вніс, бо нас з'їдять першими. Але проблема насправді існує, проблема існує, і інакше ці приміщення просто будуть стояти безкінечно. Ну, можна їх не утримувати, приводить до знищення, а потім хтось може відповідати за те, що наніс збитки державі. Тому треба це піднімати питання, я би про це почав говорити.

Дякую, колеги. І дякую, колеги, з цифрової складової нашого життя. Я сподіваюсь, що ми насправді разом зможемо зробити гарні речі в цифровізації освіти. І я дуже сподіваюсь, з того, що я побачив, мене все, в принципі, як план не просто влаштовує, воно трішки більше ніж влаштовує. Я сподіваюсь, що ми до кінця каденції все ж таки вийдемо на таку революційну штуку як цифрова держава, цифрова освіта, і власне такий собі освітній паспорт українця, де можна

буде просто побачити кожному, хто, які освітні здобутки має. Ну приблизно як науковці можуть побачити всі свої публікації.

Дякую. Дякую, Михайле Альбертович. Успіхів вам на вашому непростому шляху. А ми будемо готові допомогти завжди. Дякую, колеги.

Рішенням комітету, колеги, пропоную цю інформацію віце-прем'єр-міністра – міністра цифрової трансформації, заступника міністра освіти і науки, про плани цифрової трансформації у сфері освіти, науки та інновацій взяти до відома і рекомендувати Міністерству освіти і науки України розробити заходи щодо реалізації планів цифрової трансформації у сфері освіти, науки і інновацій. Контроль за виконанням рішення комітету покласти на голову підкомітету з питань науки та інновацій пана Колюха. Немає заперечень? *(Загальна дискусія)*

Тоді прошу проголосувати. Хто – за? 7. Дякую, шановні колеги. Одноголосно. Дякую вам всім.

Пані Наталіє, ви – за? Утримались? Чи проти? За. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до наступного питання. Давайте спробуємо оперативно їх пройти.

Третє. Проект Закону про внесення змін до Закону України "Про повну загальну середню освіту" щодо узгодження окремих положень законодавства (реєстраційний номер 3808). У нас є Ростислав Павленко автор законопроекту і голова підкомітету Лис Олена Георгіївна.

Пане Ростиславе, чи хочете ви щось сказати?

ПАВЛЕНКО Р.М. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую. Олена Георгіївна. Мікрофон, будь ласка.

ЛИС О.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Георгіївна, скажіть, будь ласка, коли відбулося засідання підкомітету?

ЛИС О.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. А хто був присутній на засіданні підкомітету? Бо просто зараз я спілкуюся з колегами, здається...

ЛИС О.Г. (Не чути)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, дякую.

Шановні колеги, чи є в когось пропозиції, зауваження до обговорення цього законопроекту? Хто що думає з цього приводу?

_____. Власне, я те, що думаю, виклав, коли докладав, доповідав Закон "Про повну загальну середню освіту". Моя думка після цього не змінилася.

_____. Ну я скажу. Я на засіданні підкомітету підтримав ідею Піпи з приводу того, щоб не поширювати в цьому законі положення на директорів шкіл, які укладають контракти. Тому я пропонував цей законопроект направити на доопрацювання суб'єкту законодавчої ініціативи.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, мені деякі норми цього закону... Дивіться, я, як народний депутат, член комітету, як люди, які як і ми, коли працювали над Законом "Про повну загальну середню освіту", ми чітко прописали про трудові контракти. І чому прописали? Тому що взагалі наступним кроком мав би бути трудовий контракт для всіх. Оце було б, точно, найкраще рішення, хоча деякі положення цього законопроекту мені справді подобаються. Вони не стосуються просто Закону "Про повну загальну середню освіту". Наприклад, там зміни до Сімейного кодексу, наприклад, мені дуже імпонують, і от ці пов'язані речі з батьківським піклуванням ну, справді, мені подобаються.

Я не знаю, якби ми його розділили на дві частини, то одну частину точно би винесли в зал, однозначно. А ця дискусійна норма, про яку ми говорили, коли готували Закон "Про повну загальну середню освіту", я не готовий, наприклад, змінювати поки що свою думку. Вона як була тоді, так і залишається. Колеги, давайте тоді зробимо наступним чином. Через те, що у нас немає рішення підкомітету, хоча дуже шкода, ми б хотіли, щоб все ж таки підкомітет приймав якісь рішення на допомогу комітету, давайте тоді ставити проекти рішень по черзі.

Перший проект рішення. Ставлю на голосування пропозицію прийняти його в першому читанні за основу.

Хто – за, прошу проголосувати. Ростислав – плюс. Хто – утримався? Всі інші. Дякую, колеги.

Хто за те, щоб відправити законопроект на доопрацювання? 6 – за. Хто – утримався? Двоє. Рішення не прийнято.

Хто за те, щоб відхилити законопроект? Хто – утримався? 7. Ростислав – проти. Рішення комітетом не прийнято з цього питання, тому ми відправляємо...

І останнє рішення. Хто за те, щоб відправити його в зал, без рішення комітету, на розсуд народних депутатів? *(Загальна дискусія)*

Дивіться, тоді є наступна пропозиція, якщо ви не заперечуєте, ми можемо перенести це питання на наступне засідання комітету, коли буде більше народних депутатів для того, щоб ми все ж таки одне з рішень прийняли.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, більшість від членів комітету. Тобто маємо мати сім голосів, зараз маємо найбільше шість голосів, тому рішення не прийнято в будь-якому разі. Ми можемо або його пустити в зал без рішення комітету, у нас були такі прецеденти. Або можемо відкласти, якщо ніхто не буде заперечувати, можемо відкласти на наступне засідання комітету, коли у нас буде пленарний тиждень і ми всі зберемося на комітеті.

Немає заперечень? О'кей, тоді це рішення відкладемо до наступного засідання комітету.

Колеги, пункт четвертий. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування системи інституційного догляду та виховання дітей. Пункт 4 і 5 – це п'ятий до нього альтернативний. Перший проект – Кабінету Міністрів. Другий – альтернативний, Наталії Юрїївни Королевської з колегами.

Олена Георгіївна, через те, що у нас немає авторів законопроекту можете коротко представити, про що законопроект? І які рішення підкомітету з цього питання?

ЛИС О.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Мікрофон, Олена Георгіївна, мікрофон. Бо вас зараз не чути стало, раптом. Увімкніть, будь ласка, мікрофон. Дякую.

ЛИС О.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олена Георгіївна. Колеги.

_____. Можна два слова? З моєї точки зору, законопроект є таким, який на часі зараз. Є, дійсно, декілька зауважень до нього. Зокрема такі речі, як треба чітко визначити, що таке "малий груповий будинок" – це така нова форма і абсолютно незрозуміло, що таке МГБ, наприклад. Органи фінансового моніторингу по-своєму якось там бачать, соціалка – по-своєму і так далі. Є там питання щодо термінів, 6 місяців чи 2 місяця, щодо виключення – тут важко.

З одного боку, чим швидше дитина буде потрапляти до родини чи того патронатної родини і так далі, тим краще. З іншого боку, як працюють наші суди, так там і шість місяців не вистачає, тут треба теж працювати.

Є питання щодо можливого додаткового навантаження на місцеві бюджети щодо пансіонів. Але я вважаю, що там все нормально, бо дитина будь-яка є членом тієї чи іншої громади. Якщо громада не може забезпечити перебування дитини в родині або в альтернативах родині, то це нормально, що є відповідальність громади щодо утримання дитини в такому пенсіоні.

Але в цілому, я вважаю, що законопроект є таким який є на часі, який відповідає процесам деінституалізації, які відбуваються в державі, і може бути підтриманий, зокрема в питаннях, які стосуються освіти. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, цілком підтримуючи і усвідомлюючи власне наскільки непросте життя в дітей-сиріт, я бачу зміни, які почали стосуватися вищої освіти. Тут додано, що якщо раніше учні державних та комунальних професійно-технічних закладів із числа дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування дітей, які потребують особливих умов виховання, перебувають на повному утриманні держави. То пропонується внести норму: "Учні-студенти державних комунальних закладів професійної, фахової передвищої, вищої освіти перебувають на повному утриманні держави". Тут питання. З яких бюджетів, особливо враховуючи фінансову автономію університетів, хто має забезпечувати їх всім цим?

Я абсолютно не проти всього цього. Єдине що, знаєте, є один такий приклад. Коли я був нещодавно на сході і ми з цим зараз стикнемося дуже серйозно. Ми прийняли закон навесні дуже правильний насправді закон приблизно схожий на

цей, що ми забезпечуємо дітей постраждалих від бойових дій безкоштовним харчуванням. Тільки цей закон зобов'язує місцеву владу забезпечувати всіх цих дітей безкоштовним харчуванням. І коли потім з Донецької і Луганської обласної Державної адміністрації подзвонили розробнику законопроекту через півроку і запитали: "А як ви рахували? На що ви розраховували"? Вони кажуть: "Ми подивилися, як, наприклад, в Києві і в деяких інших містах, небагато людей, можна собі дозволити". А виявилось, що в Донецькій і Луганській області – це всі діти, які постраждали від бойових дій. І от у нас, з мерією Маріуполя ми вже місяць говоримо про те, вони кажуть, що їм навантаження на бюджет буде складати близько 300 мільйонів на рік, якщо виконувати цю норму в повному обсязі, якщо всі діти подадуть, а зараз діти всі масово реєструють довідки про те, що вони постраждали щонайменше психологічно від бойових дій.

І отут питання, вони кажуть: ну, дивіться, у нас просто бюджету жодного не вистачить, у нас там бюджет розвитку 500 мільйонів, 300 з них ми будемо вимушені віддавати на харчування. Отут у даному випадку при всьому тому, що це непогана норма і непоганий закон, дуже хотілося б подивитися на розрахунки: скільки у нас таких дітей і яким чином будуть це фінансування забезпечувати. Тому що найгірше, що ми можемо зробити, це прийняти закон, який не буде виконаний.

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Які розрахунки надав Мінсоц, Олено?

ЛИС О.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні-ні, пані Олено. Ці всі норми, це навіть відоме дослідження, це Кулеба його робив і його Служба з прав дитини. Ні-ні, цікавить питання по студентах. Якщо ми хочемо всіх студентів перевести на державне утримання, всіх студентів з числа дітей-сиріт, позбавлених батьківського піклування і таке інше, отут би хотілося подивитися розрахунки.

Я зараз читаю висновок Комітету з питань бюджету. Вони теж на інше свою увагу звернули, вони це собі у висновок навіть не вставили, бо у них за результатами розгляду комітет ухвалив рішення, що законопроект має

опосередкований вплив на показники місцевих бюджетів. Отут у мене питання чи воно буде...? От мені питання найбільше по студентах і вищій освіті. Якщо ми їх додаємо на повне утримання держави, то тут питання – за чий кошт? Бо місцеві бюджети, власне, ніколи не мали справу з закладами вищої освіти. Заклади вищої освіти мають справу тільки з державним бюджетом. От тут тому, я не знаю як порядок Кабінету Міністрів буде виписаний...

Колеги, перед тим як перейти до голосування по цьому проекту, в мене є пропозиція. От ми зараз з Сергієм Валерійовичем якраз про це говорили. Може, нам обидва ці закони відкласти на наступний комітет, допоки ми не запросимо і нам потрібно запросити Міністерство соціальної політики і подивитись на розрахунки. Тому що без розрахунків, я не знаю, дуже важко. Я би ще, напевно, якби ми були головним комітетом, то я б ще окремо запитав би Комітет з питань бюджету насправді. Ну через те, що комітет не головний, то хотілося би послухати Мінсоц, побачити їх висновки, щоб ми...

Бо, якщо ми дамо такий висновок, скажімо, головному Комітету з питань гуманітарної і інформаційної політики (це ж їх, здається, комітет), то вони можуть просто звернути на нас увагу, на наш висновок, і сказати, з точки зору освіти все о'кей і проаналізувати все інше по своєму законопроекту.

Я боюся, щоб ми самі собі не зробили велику помилку. Я не бачу прорахунків і тому є пропозиція все ж таки поговорити з автором. При всьому тому, що я цілком розділяю ідейно те, що написано в законопроекті. Я би хотів подивитись на бюджет, тому що я майже переконаний, що в проекті бюджету на 2021 рік цього взагалі нічого не передбачено. І якщо ми приймемо цей закон, просто нам або потрібно буде шукати додаткові гроші, і ми не знаємо які, на 21-й рік, або закон не буде виконуватись.

Не заперечуєте, колеги, якщо ми перенесемо це на наступне засідання комітету і запросимо Мінсоц? Да? Ви не проти? Пані Олено?

ЛИС О.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ну, ви бачите. От ми рішення підкомітету, наприклад, не бачили. А єдине, що ми бачили з рішення підкомітету, що ухвалити остаточне рішення рекомендовано самому комітету на засіданні. От якби ми знали про це

детально, я б окремо спробував би запросити Мінсоц. А через те, що вже так сталося, що їх сьогодні немає, є пропозиція... Відкладемо, да? Немає заперечень? Добре, колеги. Дякую.

Тоді переходимо до шостого питання. Проект Закону про запровадження базової зарплатні педагогів на рівні трьох мінімальних заробітних плат та запровадження доплати за кваліфікацію та стаж для педагогів. Заремського Максима, автора законопроекту, немає.

Олена Георгіївна, ваш бенефіс. Вибачте, і наступний альтернативний, давайте їх об'єднаємо в два, будь ласка.

ЛИС О.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Обидва закони, да? Олена, обидва закони на доопрацювання?

ЛИС О.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Теж на доопрацювання. Да, я бачу, в проекті рішення.

Шановні колеги, насправді відомі закони і відомі норми, відомі в першу чергу тому, що вони вже є в Законі "Про освіту", і це просто дублювання норм. Тому не бачу сенсу в Законі 3895 як такому. 3895-1 – він взагалі розповсюджує цю норму на всіх, і на дошкільну, і на позашкільну, і на профтех здається, геть на всіх. Тому його виконання потребуватиме під 400 мільярдів.

Колеги, в кого є які пропозиції з цього приводу?

_____. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Колеги, чи є в когось ще інші пропозиції, окрім пропозицій підкомітету?

Пані Наталю, ви з нами? Бо ми зараз нічого не приймемо. Іван Григорович пішов, він свій голос залишив, але це неправильно.

(Не чути)

Пані Наталка, поверніться до нас, бо у нас не вистачає, ви – сьомий голос нашого комітету зараз.

(Не чути)

Добре, колеги. давайте тоді повернемося. Питання 3895 і 3895-1 підкомітет пропонує відправити на доопрацювання авторам законодавчої ініціативи. Немає заперечень? Прошу підтримати та проголосувати, колеги.

Дякую, одноголосно – сім голосів. Рішення прийнято.

Колеги, наступне питання – восьме. Проект Закону про внесення змін до статті 33 Закону України "Про вищу освіту" щодо усунення перешкод навчанню студентів за державним замовленням. Мала доповідати, насправді, Юлія Миколаївна, але Юлії Миколаївни з нами немає.

Підкомітет з питань вищої освіти, розглянувши та обговоривши на своєму засіданні 5 жовтня, рекомендує повернути його суб'єктам права законодавчої ініціативи на доопрацювання.

Міністерство освіти і науки не підтримує зазначений законопроект. Міністерство розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства – підтримує.

Національна академія педагогічних наук вважає, що зазначений законопроект потребує доопрацювання.

Міністерство фінансів вважає, що реалізація проекту акту не впливатиме на Державний бюджет.

Все, згадав – це законопроект, який насправді йде врозріз із законопроектом 2299, який ми приймали. Тому що ми тоді в територіальних відокремлених структурних підрозділах заборонили надавати місця державного замовлення, якщо вони знаходяться в радіусі 50 кілометрів від міста, де є повноцінний університет. Все правильно.

Чи потрібно нам його обговорити?

(Не чути)

Шановні колеги, якщо немає заперечень, є пропозиція підтримати рішення підкомітету і відправити законопроект на доопрацювання.

Хто – за? Пані Олено. Дякую, колеги. Одноголосно.

Дуже радий, що у нас є єдність в комітеті, і сподіваюся, що вона зараз на наступні два запитання теж буде.

Питання дев'яте. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо організації діяльності закладів професійної (професійно-технічної освіти) із специфічними умовами навчання (реєстраційний номер 4139).

У нас навіть присутні два автори законопроекту – пані Оля і я. Тому, якщо коротко, давайте послухаємо...

Або давайте, пані Олю, ви почніть ознайомлювати, а потім надамо ще Академії патрульної поліції.

КОВАЛЬ О.В. Я трішечки розпочну, але розпочну поєднано: і як від автора законопроекту, і як від голови підкомітету, на який був розписаний даний законопроект.

Наразі зараз фактично у нас існує чотири академії патрульної поліції, що здійснюють підготовку поліцейських. По факту вони є закладами професійної освіти, тобто здійснюють функції закладу професійної освіти. Але за статусом вони такими не являються, тобто вони мають статус державної установи.

Підготовка в даних закладах здійснюється... Скажемо так, дані заклади, щоб просто, зареєстровані в системі ЄДЕБО, вони мають ліцензію на підготовку, видають документи державного зразка кваліфікованого робітника, тобто по факту вони є закладами професійної освіти, але статусу такого не мають. Це ускладнює їхню діяльність у певних питаннях.

Далі я пропоную детальніше заслухати основного стейкхолдера даного законопроекту. У нас є на зв'язку присутній заступник начальника з організації професійного навчання Академії патрульної поліції Павло Кулішенко. Він зараз детально розповість про всі ті труднощі, з якими зіштовхуються дані академії у зв'язку з тим, що їхня діяльність не врегульована Законом "Про професійну освіту".

Пане Павло, будь ласка. Є він? Так, чути.

КУЛІШЕНКО П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталко. Там ще один буде у нас законопроект по самоврядуванню медичних професій наступний.

_____. Його ніхто не підтримує.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не підтримуєте? О'кей. Я думаю, що ми його зараз перенесемо.

Пані Олено, поки ми всі разом, є пропозиція рекомендувати Верховній Раді прийняти за основу цей законопроект про Академію патрульної поліції, власне. Немає заперечень?

Тоді прошу підтримати і проголосувати, шановні колеги. Дякую, одноголосно. Рішення прийняте.

Колеги, у зв'язку з тим, що зараз пані Наталя йде, пан Ростислав пішов на обстеження, у пані Олени сів телефон. Іван Григорович наш комітет через підготовку, очевидно, через відповідальність перед своєю фракцією за підготовку до виборів теж попросився піти.

В нас залишилося 5 людей, колеги. Я пропоную тоді завершити на цьому засідання комітету. І останній законопроект про самоврядування медичних професій перенести на наступне засідання комітету, щоб ми зараз не сперечалися, нам все одно не вистачить кворуму. Немає заперечень?

Колеги, тоді я вам усім дуже дякую. Бажаємо заочно пану Ростиславу швидкого одужання. Вам всім дякую за роботу.

Засідання комітету закрито, порядок денний вичерпано.